

hente oplysningerne i medfør af retsplejelovens regler om edition.

Politiets Efterretningstjeneste har over for arbejdsgruppen anført, at indhentelse af flypassagerlister fremover bl.a. tænkes anvendt som led i en mere generel overvågning i forhold til de kredse, som vurderes at være relevante i en terrormæssig sammenhæng, herunder blandt andet overvågning af særlige rejsemønstre og -destinationer. Der vil derfor navnlig bestå et behov for mere rutinemæssigt at få udleveret passagerlister på særligt udvalgte ruter uden på forhånd at have kendskab til, at konkrete mistænkte har benyttet den pågældende rute.

Arbejdsgruppen er på den baggrund af den opfattelse, at der er et efterforskningsmæssigt behov for at udvide adgangen for Politiets Efterretningstjeneste til at få udleveret flypassageroplysninger.

Arbejdsgruppens anbefaling omfatter alle passageroplysninger – det vil sige ikke alene de oplysninger, som indeholdes på luftfartsselskabernes mere summariske passagerlister, men også oplysninger fra selskabernes bookingsystemer. Baggrunden herfor er, at passagerlister ofte indeholder en begrænset mængde informationer om passagererne, mens Politiets Efterretningstjeneste – som led i det efterforskningsmæssige arbejde – kan have behov for at få adgang til de mere udførlige oplysninger, der kan findes i bookingsystemerne, herunder navnlig betalings-, afhentnings-, og kontaktoplysninger samt oplysninger om medrejsende.

Som det fremgår af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse, har regeringen besluttet at arbejde videre med at konkretisere udmøntningen af denne anbefaling. Udmøntningen af anbefalingen er indeholdt i dette lovforslag, jf. nedenfor under pkt. 8.3.

8.3. Justitsministeriets overvejelser

Det er af afgørende betydning for Politiets Efterretningstjenestes forebyggende og efterforskningsmæssige indsats mod terrorisme, at tjenesten har hurtig og effektiv adgang til oplysninger om, at personer med mulig tilknytning til terrorvirksomhed er på vej til Danmark. Hvis Politiets Efterretningstjeneste modtager efterretninger af denne karakter – f.eks. fra en udenlandsk samarbejdspartner eller i forbindelse med overvågning af mistænkte personer her i landet – vil det typisk være helt centralt, at tjenesten kan følge op på sådanne oplysninger straks. Det er derfor vigtigt, at Politiets Efterretningstjeneste hurtigst muligt kan få udleveret de oplysninger fra luftfartsselskaberne, som er nødvendige for at identificere flypassagerer, der kan være relevante i terrormæssig sammenhæng.

Tilsvarende er det væsentligt, at Politiets Efterretningstjeneste som led i det internationale samarbejde på terrorbekæmpelsesområdet kan orientere udenlandske samarbejdspartnere, hvis der fremkommer oplysninger om, at en terrormistænt er på vej fra Danmark til et andet land. I sådanne tilfælde vil det ligeledes være nødvendigt, at tjenesten hurtigst muligt kan få adgang til oplysninger fra luftfartsselskaberne om, på hvilket luftfartøj den pågældende person er registreret som passager.

Udover de situationer, hvor der foreligger efterretninger om, at bestemte personer er på vej til eller fra Danmark, kan Politiets Efterretningstjeneste også have behov for umiddelbar adgang til oplysninger om passagerer på bestemte luftfartøjer i forbindelse med generelle, uvarslede kontroller i lufthavne, f.eks. i forbindelse med efterforskning i terrorfinansieringssager.

De ovennævnte tilfælde er eksempler på situationer, hvor Politiets Efterretningstjeneste har behov for hurtigt og effektivt – ofte straks – at få adgang til *aktuelle* oplysninger fra luftfartsselskaberne om passagerer på luftfartøjer, der er på vej til eller fra danske lufthavne.

Herudover kan det som led i tjenestens opgaver ligeledes være nødvendigt at få adgang til *historiske* passageroplysninger. Det vil sige oplysninger om passagerer på tidligere ankomster til eller afgang fra danske lufthavne.

Tjenesten vil navnlig have behov for at indhente sådanne oplysninger i forbindelse med den bagudrettede efterforskning af en terrorhandling. Efter et eventuelt terroranslag vil efterretningstjenesterne således som led i den internationale terrorbekæmpelse skulle samarbejde om at få kortlagt mulige gerningsmænds rejseaktiviteter og ruter både forud for og efter terroranslaget. Passageroplysninger fra luftfartsselskaberne vil kunne være et væsentligt redskab i den sammenhæng – herunder f.eks. til at afdække eventuelle medskyldige eller kontakter i andre lande.

Som beskrevet i pkt. 8.1.4. er politiets indhentelse af passageroplysninger til anden brug end ind- og udrejsekontrol ved de ydre Schengengrænser, jf. udlændingebekendtgørelsens § 10, stk. 4, omfattet af retsplejelovens regler om edition.

Hvis luftfartsselskaberne ikke frivilligt udleverer de passageroplysninger, som Politiets Efterretningstjeneste skal bruge, må tjenesten derfor indhente en editionskendelse fra retten eller selv træffe beslutning om edition, hvor en retskendelse ikke kan afventes, uden at indgrebs øjemed ville forspildes, jf. retsplejelovens § 806, jf. § 804.